

👁 Planteavl, Dansk Landbrugsrådgivning & DLBR-samarbejdet

★ Høsten er højsæson for arbejdsulykker

📰 Effektivt Landbrug, 2. august 2017, Sektion 1 (1. Sektion), Side 2, FLEMMING ERHARD
flemming@effektivtlandbrug.dk..., 690 ord, Id:e65ac5f6,

Især arbejde med mejetærskere og håndtering af bigballer medfører ulykker.

Som sommer følger vinter er det næsten ligeså sikkert, at landbruget oplever alvorlige arbejdsulykker under høstarbejdet.

Det er så forudsigeligt, at Arbejdstilsynet finder anledning til at advare om det, selv om alle ude i markerne jo godt ved det selv.

-Det er især arbejdet med høstmaskiner og med håndtering af bigballer, som hvert år giver anledning til nogle alvorlige ulykker, og også jævnligt dødsulykker, konstaterer forebyggelseskonsulent i Arbejdstilsynet, Holger Delfs.

I år har der hidtil ingen dødsulykker været i forbindelse med høsten. I sidste måned kom to mænd til skade under høstarbejde på Lolland og på Sjælland.

Ved den ene ulykke i Slemminge syd for Sakskøbing bliver mejetærskeren startet ved et uheld, mens en 21-årig mand er i gang med at undersøge, om noget har sat sig fast i maskineriet i mejetærskeren.

Maskiner og baller er hovedårsager

Den anden ulykke i Sneselev nær Fuglebjerg skete i forbindelse med, at en medarbejder ville fjerne sammenpakket frøgræs fra mejetærskeren, og i den proces får mejetærskeren fat i mandens ene ben.

-Hvad maskinerne angår, skyldes ulykkerne oftest, at der er noget ved dem, der skal fejlrettes eller justeres. Så får man ikke slukket motoren ordentligt først, men har bare koblet fra. Og så risikerer man, at det kobler til ved en fejl. Det er en typisk fejl. Hvad bigballer og miniballer angår, så sker ulykkerne både ved

stabling, nedtagning og transport, hvor nogle baller falder ned på maskinføreren eller andre, som står for tæt på, siger forebyggelseskonsulenten.

Samme typer ulykker

Sidste år anmeldte landbrugere omkring 500 arbejdsulykker.

Arbejdstilsynet har ikke kunnet opgøre nøjagtigt, hvor mange af årets arbejdsulykker, der er sket under høstarbejdet.

-Men vi har set, at der altid kommer nogle håndfulde ulykker i den alvorlige ende under høstarbejdet. Det er ikke, fordi antallet af ulykker under høst er voldsomt stigende, men der er bare konstant nogle alvorlige ulykker i den forbindelse. Og det er samme typer af ulykker, der sker igen og igen.

-Man skal lige bruge det minut ekstra, det tager, at få tage nøglen helt ud. Det er oftest en utilsigtet igangsætning, der sker. For de fleste folk har jo respekt for de her maskiner. Men de har så alligevel taget en chance, siger Holger Delfs.

Der er lovregler for hviletid

Arbejds miljøloven opererer med en 11-timers regel om, at ansatte skal have 11 timers sammenhængende hvile inden for hvert døgn, dog med undtagelsesbestemmelser.

Således kan reglen for landbrugets vedkommende fraviges i op til 30 dage om året.

Men ikke mere end at en ansat får mindst otte timers sammenhængende hvile inden for et døgn.

Seges har aldrig hørt om, at landmænd i forbindelse med høstarbejdet skulle have fået ballade med Arbejdstilsynet over hviletidsbestemmelserne, oplyser arbejdsmiljøchef Helle Birk Domino.

Der kan gives dispensation fra otte timers reglen for maskinuheld, hvis man søger om det, oplyser hun.

-Om det nogensinde er sket, kan jeg ikke sige. Jeg tror ikke, at nogen har søgt om det nogensinde, og jeg har heller ikke hørt om påbud fra Arbejdstilsynet i den retning.

Læs på Facebook og hjemmeside

Seges anbefaler dog af sikkerhedshensyn at overholde reglen om de otte timer, og også med hvil undervejs i arbejdstiden, siger Helle Birk Domino.

På Facebook kan man læse aktuelle artikler med tips om arbejdssikkerhed under høstarbejdet fra Landbrug & Fødevarer ved at søge på AgriSafety.

Arbejdstilsynet har et særligt tema om arbejdsulykker i landbruget i almindelighed på sin hjemmeside på adressen: <https://arbejdstilsynet.dk/da/temaer/tema-undgaa-ulykker-i-landbruget>.

Råd fra Arbejdstilsynet

Råd fra arbejdstilsynet til at undgå ulykker ved høstarbejde Kend din maskine:

Læs brugsanvisningen Sæt dig ind i, hvilke sikkerhedsforanstaltninger din maskine er udstyret med, og hvordan de virker - tjek for eksempel at sædekontakten virker Sæt aldrig sikkerhedsanordninger ud af kraft Sørg for, at motoren er standset og efterløbet er stoppet helt, inden du foretager vedligeholdelse og fejlretning på maskinen - fjern startnøglen Gå aldrig ind under et hævet skærebord eller andre hydraulisk hævede redskaber, med mindre der er en mekanisk sikring, der forhindrer, at redskabet kan sænke sig Fem gode råd til håndtering af bigballe: Brug løfteredskaber med førerværn Brug to sæt spyd ved transport af bigballe Sørg for at stable halmballerne på et vandret, stabilt underlag og i forbandt Marker stablede halmballer med »Ingen adgang« Sørg for, at der ikke er personer i umiddelbar nærhed af det område, hvor I håndterer halmballerne Kilde: Arbejdstilsynet.

